

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
SU VE KANALİZASYON İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (İSU)
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU**

Ekim 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	7
8.	EKLER.....	17

TABLÖLÄR LİSTESİ

- Tablo-1:** Denetlenen Kamu İdaresine Ait Mali Bilgiler
- Tablo-2:** İnfaz Edilmeyen Sayıştay İlamları

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kocaeli Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü 20.11.1981 tarih ve 2560 sayılı Kanunun Geçici 10'uncu Maddesi'ne istinaden Bakanlar Kurulu'nun 1995/6750 sayılı Kararı ile Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı olarak kurulmuş, müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz bir kuruluştur. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun Geçici 2'nci maddesi ile Kurumun hizmet alanı Kocaeli'nin tamamı şeklinde belirlenmiştir. Kurumun muhasebe işlemlerinde, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 2'nci maddesindeki "Bu Yönetmelik hükümleri; il özel idaresi, belediye, bağlı idare ve mahalli idare birliklerinin bütçe ve muhasebe kayıt ve işlemlerini kapsar." hükmü gereğince bu yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır. Kuruma ait işlemler, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile ikincil mevzuatı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği, Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği, Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik, vergi kanunları, 20.11.1981 tarih ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu gibi yasal mevzuat ile yürütülmektedir. Kurumda, kamuda 2006 yılından itibaren uygulanan Tahakkuk Esaslı Muhasebe Sistemi ve Mahalli İdareler (Belediye, Bağlı idare ve birliklerine ait) Detaylı Hesap Planında yer alan hesaplar kullanılmaktadır. Bütçe kod yapısı mahalli idareler için çıkarılmış analitik bütçe kod yapısıdır. Yasal bildirimler için aylık mizan çıkarılmaktadır. Her ay Maliye Bakanlığı Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemine mizan aktarılmaktadır. Yıl sonunda geçici ve kesin mizan, bilanço, gelir-gider kesin hesap, faaliyet sonuçları tablosu, yevmiye defteri, büyük defter, muhasebe fiş listesi bilgisayar sisteminden çıkarılabilmektedir. Kurum Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 485'nci maddesinde sayılan mali tabloları üretilmektedir. Kurumun mali işlemlerinde kullanacağı kamutlayıcı belgeler 15.08.2007 tarih ve 26614 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğine göre oluşturulmaktadır. Belediyenin bütçe hazırlama süreci de Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 5-41'inci maddeleri hükümlerine göre yürütülmektedir. Kocaeli Büyükşehir Belediye Meclisi, 2560 sayılı Kanunun 4'üncü maddesine göre Kocaeli Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün Genel Kurulu, Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı da aynı Kanunun 7'nci maddesine göre Yönetim Kurulu Başkanıdır. Kurumun mali yapısı ile ilgili 2016 ve 2017 yıllarına ait bazı bilgiler aşağıdaki 1 no.lu Tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1: Denetlenen Kamu İdaresine Ait Mali Bilgiler			
BÜTÇE GELİRLERİ (Tahsilat-TL)		2016 Yılı	2017 Yılı
1. Vergi Gelirleri	:	20.885,86	23.171,41
2. Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	:	583.084.857,95	703.103.940,43
3. Alınan Bağış ve Yardımlar	:	-	4.677,94
4. Diğer Gelirler	:	73.658.624,99	112.170.920,44
5. Sermaye Gelirleri	:	-	-
Red ve iadeler (-)	:	4.525.016,65	29.516.484,11
NET BÜTÇE GELİRİ	:	652.239.352,15	785.786.226,30
BÜTÇE GİDERLERİ (Tediye-TL)			
		2016 Yılı	2017 Yılı
1. Personel Giderleri	:	94.113.104,11	87.626.529,89
2. SGK'ya Devlet Primi Giderleri	:	14.968.173,39	15.241.816,44
3. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	:	240.345.639,71	262.105.629,61
4. Faiz Giderleri	:	9.915.843,00	13.878.186,39
5. Cari Transferler	:	23.107.636,59	5.031.494,38
6. Sermaye Giderleri	:	296.057.754,18	401.254.374,29
7. Sermaye Transferleri	:	-	-
8. Borç Verme	:	-	-
NET BÜTÇE GİDERİ	:	678.508.150,98	785.138.031,00
PLANLANAN BÜTÇE	:	711.000.000,00	830.665.000,00
BÜTÇE GERÇEKLEŞMESİ :	:	95,43%	94,51%
2017 YILI DİĞER MALİ BİLGİLERİ (TL)			
		2016 Yılı	2017 Yılı
Alacaklar (120-140)	:	71.927.389,82	83.224.015,45
Kısa Vadeli Borçlar (300-397)	:	181.437.452,48	211.891.662,26
Uzun Vadeli Borçlar (400-481)	:	454.431.092,17	359.000.111,92
Dönen Varlıklar Toplamı	:	151.691.289,86	188.480.111,23
Duran Varlıklar Toplamı	:	1.046.224.147,68	1.784.607.406,20
Banka Kredileri (Uzun vadeli)	:	270.355.566,68	277.501.419,95

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: 6360 Sayılı Kanun'dan Kaynaklanan Bazı Taşınmazların Halen Devralınmamış Olması

12.11.2012 tarih ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 1'inci maddesinde "*... İstanbul ve Kocaeli il mülki sınırları içerisinde bulunan köylerin tüzel kişiliği kaldırılarak bağlı buldukları ilçe belediyesine mahalle olarak katılmıştır. ...*" denilmektedir.

Aynı Kanununun Geçici 1'inci maddesinde "*...1 inci maddeye göre tüzel kişilikleri kaldırılan belediye ve köylerin personeli, her türlü taşınır ve taşınmaz malları, hak, alacak ve borçları, komisyon kararıyla ilgisine göre bakanlıklara, büyükşehir belediyesi, bağlı kuruluşu veya ilçe belediyesine devredilir. Devir işlemi ilk mahalli idareler genel seçimi itibarıyla uygulamaya konulur...*" hükmü yer almaktadır.

Bu hükümler gereğince Gölcük İlçesindeki tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüştürülen köylerdeki Kuruma aktarılacak taşınmazların halen aktarılmadığı görülmüştür. Kurum, aktarılmayan bu taşınmazlarla ilgili olarak İlçe Devir Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu tarafından Gölcük İlçesindeki Kuruma devredilecek taşınmazların durumunu Gölcük Kaymakamlığına yazdığı 26.01.2018 tarihli yazı ile sormuştur. Devir işlemleri halen tamamlanmamıştır.

Yukarıdaki hükümden kaynaklanan ve Kandıra İlçesindeki tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüştürülen köylerdeki Kuruma aktarılacak taşınmazlarla ilgili olarak Kocaeli Valiliği Devir Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonunun 10.03.2014 tarih ve 7 sayılı Kararında Kandıra Belediyesine devredilen çeşme vasıflı taşınmazların ifrazının yapılarak Kocaeli Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğüne, arsaların devrinin Kandıra Belediyesine yapılmasına karar verildiği belirtilmesine karşın söz konusu taşınmazların da Kuruma devirlerine ilişkin işlemler halen tamamlanmamıştır.

Gerek Gölcük gerekse Kandıra ilçelerinde bulunan ve Kuruma devredilecek çoğunluğu su kuyuları olan taşınmazların ifraz ve diğer işlemlerinin tamamlanarak Kurum

kayıtlarına alınması gerekmektedir. Yukarıda belirtilen Geçici 1'inci maddede devir işlemlerinin 30.03.2014 mahalli idareler seçimi itibariyle uygulamaya konulacağı belirtilmesine karşın 2018 yılı itibariyle bu işlemler halen tamamlanmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; özetle, Gölcük ilçesindeki taşınmazlarla ilgili olarak, Gölcük Kaymakamlığı'nın 07.02.2018 tarih ve 343 Sayılı cevabi yazısında, Kuruma devredilecek 1 adet taşınmazın bulunduğu, bu taşınmazsın 23.05.2013 tarihinde zaten Kurum adına tescil edilmiş olduğu, bu taşınmazın kayda alınması hususunun 23.05.2013 tarih ve 41577 sayılı yazı ile Mali Hizmetler Daire Başkanlığına bildirildiği; Kandıra ilçesinde devri gereken 615 adet taşınmaz olduğu, bunun 523 adetinin ise tapu kütüğünde çeşme vasıflı bulunduğu, çeşme vasıflı taşınmazların Kurumun faaliyet alanı açısından kullanımı olmadığı, bunların büyüklüğünün 10-20 m² civarında olduğu, ifraz işleminin Kandıra Belediyesince yapılması gerektiği, İç Denetim Birimince bu taşınmazların Kandıra Belediyesine devredilmesinin önerildiği, Kurumca da bunların 523 adedinin ifraz işlemi beklenilmeden devredilmelerinin düşünüldüğü, kalan 92 taşınmazın devirlerinin 2018 yılı içinde sonuçlandırılmaya çalışılacağı belirtilmektedir.

Sonuç olarak; Kurum cevabında her ne kadar, Gölcük ilçesindeki taşınmazın kayda alınması hususunun Mali Hizmetler Daire Başkanlığına bildirildiği ve Kandıra Belediyesine devri düşünülen 523 adet taşınmaz ile devir alınacak 92 taşınmaz ile ilgili işlemlerin yapılacağı belirtilmiş ise de bunların gerçekleştiğine ilişkin belgeler halen gönderilmediğinden konu sonraki denetimlerimizde takip edilecektir. Söz konusu taşınmazların muhasebeye intikal ettirilmesine ilişkin işlemlerin halen tamamlanmaması, "Maddi Duran Varlıklar" hesap alanına hatalı yansımakta, bu durum 2017 yılı mali tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemektedir.

BULGU 2: Kaymakamlığa Tahsis Edilen Taşınmazın Muhasebe Kayıtlarında Gösterilmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 252-Binalar hesabının işleyişinin açıklandığı 193'üncü maddesinde "b) Alacak ... 7) Tahsise konu edilen binalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir..." denilmektedir.

Yapılan incelemede, Darıca 112 pafta, 4696 sayılı parsel üzerindeki hizmet binasının 1, 2 ve 3'üncü katlarının 18.06.2008 tarih ve 144 sayılı Yönetim Kurulu Kararıyla İlçe Kaymakamlığına tahsis edildiği, 03.11.2017 tarih ve E.123378 sayılı Yönetim Kurulu Kararıyla da tahsis süresinin uzatıldığı görülmüştür. Yukarıda bulunan hüküm gereğince tahsisli olarak verilen taşınmazın muhasebe kayıtlarında gösterilmesi gerekmektedir. Tahsis edilen 3 kat için bu şekilde işlem yapılmamıştır. 252 no.lu hesaba 3.426.384,00 TL alacak 500 no.lu hesaba ise aynı tutarda borç kaydı yapılması gerekirdi.

Kamu idaresi cevabında; özetle, 29.01.2018 tarihli ve E.12385 sayılı Emlak ve İstimlak Daire Başkanlığı yazısına istinaden, 1.232.500,00 TL tapu bedeli üzerinden, Darıca Şube Binasının tahsis edilen %60 lık kısmı 31.01.2018 tarih ve 1518 no.lu ile 739.500,00 TL olarak tahsisli taşınmaz hesabında takibe alınmıştır.

Sonuç olarak; Kurum savunması ekindeki 31.01.2018 tarih ve 1829 no.lu muhasebe işlem fişinden söz konusu binanın tahsise konu %60'lık kısmının değerinin 739.500,00 TL olduğu, bu tutar üzerinden tahsisin muhasebeye yansıtılarak hatanın düzeltildiği ancak bulgu konusu işlem, "Maddi Duran Varlıklar" ve "Öz Kaynaklar" hesap alanlarına belirtilen tutar kadar hatalı yansımakta, bu durum 2017 yılı mali tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemektedir. Kurumun konu ile ilgili uygulaması takip eden denetimlerimizde izlenecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kocaeli Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Haklar Hesabının Hatalı Şekilde Kullanılması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 42'nci Maddesinde "*Kurumların muhasebesi, ... Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin ikinci bölümünde belirlenen ve muhasebe ilke ve kurallarının dayanağını oluşturan temel muhasebe kavramları ile faaliyet sonuçları, bütçe uygulama sonuçları, nazım hesaplara ilişkin ilkeler ve varlıklar, yabancı*

kaynaklar ve öz kaynaklar ilkelerinden oluşan bilanço ilkeleri ile üçüncü bölümünde belirlenen muhasebe standartları, kurallar ve uygulamalara ilişkin hükümler çerçevesinde yürütülür.” denilmektedir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 9'uncu maddesinde ise “...c) *Kamu idarelerinin bir yıl içinde paraya dönüştürülmesi öngörülmeven ve hizmetlerinden bir faaliyet döneminden daha uzun süre yararlanılacak varlıklar ve vadesi bir yılı aşan alacaklar bilançoda duran varlıklar ana hesap grubu içinde gösterilir...”* hükmü yer almaktadır. Bu hükümlerden görüldüğü üzere bilgisayar yazılımından bir faaliyet döneminden daha uzun sürede yararlanıldığından doğrudan giderleştirilmeyerek 260-Haklar Hesabına kaydedilmeli, faydası tüketildiğinde ve kullanımı sonlandırıldığında bu hesaptan çıkılarak 630-Giderler Hesabına kaydedilmelidir. Söz konusu alım yazılım alımı değil de yazılımların bakım ve güncellemesi ise 260 no.lu hesap kullanılmayarak doğrudan giderleştirilmelidir.

Uygulamada ise, söz konusu alımlar yazılım değil bakım ve güncelleme bedeli olduğu halde 9783, 10059, 12395, 20699 ve 17477 no.lu ödeme emriyle 260 no.lu hesaba toplam 163.675,00 TL'lik kayıt yapılmıştır. 13777 no.lu ödeme emriyle alımı yapılan bilgisayar yazılımı ise 260 no.lu hesaba kaydedilmesi gerekirken doğrudan giderleştirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, söz konusu faturada Useroam Basic Segment ve Telerik Reporting License kalem malların makine, teçhizat, demirbaş ve taşıtlara ait tadil, bakım ve onarımı kapsamında alınmış mallar olarak yani yazılım alımı değil yazılımların bakım ve güncellemesine yönelik olarak alınmış mallar kapsamında değerlendirildiği, bu nedenle katma değer vergisi tevkifatı da yapıldığı belirtilmektedir.

Sonuç olarak; Kurum cevabında her ne kadar 13777 no.lu ödeme emriyle yapılan alımdaki yazılımın yeni alım değil, bakım ve güncelleme olduğu belirtilmesine karşın, faturada görüldüğü üzere 9.720,00 TL'lik donanım alımına ait toplam 14.940,00 TL'lik iki ayrı yazılım alımı olduğu, bu yazılımlardan birinin 3 yıllık değerinin 1 yıllık olduğu görülmektedir. Bulguda konu edilen diğer ödeme emirleriyle ilgili olarak ise Kurum cevabında bir açıklama yapılmamaktadır. Bu durumda, 163.675,00 TL'lik yazılım alımının 630 no.lu hesaba kaydedilmeyerek doğrudan 260 no.lu hesaba kaydedilmesi, 14.940,00 TL'lik yazılımın ise 260 no.lu hesaba kaydedilmesi gerekirken doğrudan giderleştirilmesi nedeniyle yapılan işlemler "Faaliyet Hesapları" ve "Maddi Olmayan Duran Varlıklar" hesap alanlarına belirtilen tutar kadar hatalı yansımakta, bu durum 2017 yılı mali tablolarının doğruluğunu ve

güvenilirliğini etkilemektedir. Kurumun konu ile ilgili uygulaması takip eden denetimlerimizde izlenecektir.

BULGU 2: İhaleli Elektrik Alımına Ait Ödemelerden Ek Kesin Teminat Alınmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 320'inci maddesi uyarınca, mevzuatları gereği nakden veya mahsuben tahsil edilen ve bir yıldan uzun vadede iade edilecek olan depozito ve teminatların 430-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; 15.12.2016 tarihinde sözleşmesi imzalanan 19.437.000,00 TL bedelli elektrik alım işinde, sözleşmenin 11.2.1'inci maddesinin, fiyat farkı olarak ödenecek tutarların %6'sı oranında ek kesin teminat alınacağını öngörmesine karşın bu ek kesin teminatların alınmadığı görülmüştür. 2017 yılı içinde söz konusu elektrik alımı için 539.060,61 TL fiyat farkı ödenmiş olup bu ödemelerden 32.343,64 TL tutarında ek kesin teminat alınarak 430-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmesi gerekirdi.

Kamu idaresi cevabında; özetle, Söz konusu elektrik alımında aylık hakediş düzenlenmesinin planlandığı, ancak faturaların beş grup halinde düzenlenmesi, ödemelerin farklı birimlerce yapılması nedeniyle bunun gerçekleştirilemediği, 2018 yılında ödemelerin Elektrik Makine ve Malzeme İkmal Daire Başkanlığı'nın bütçesinden yapılmasına başlandığı; fiyat farkından ek teminat alımının dikkatlerden kaçtığı, yıl sonunda toplam fatura bilgileri tablosu oluşturularak fiyat farkı tutarının tespit edildiği; söz konusu alımın 31.12.2017 tarihinde bitirildiği, 29.03.2018 tarihinde kabulünün yapıldığı, kesin teminatın iade edildiği, işin sorunsuz olarak tamamlandığı ve bir kamu zararının bulunmadığı, konu ile ilgili gerekli hassasiyetin gösterileceği belirtilmektedir.

Sonuç olarak; Kurum cevabında, bulgu konumuza itiraz edilmemesine, işin sorunsuz tamamlandığının ve konu ile ilgili gerekli hassasiyetin gösterileceğinin belirtilmesine karşın 430 no.lu hesabın 2017 yılı mali tablolarına 32.343,64 TL tutarında eksik yansıdığı görülmektedir. Bu hatalı işlem "Emanetler ve Diğer Borçlar" hesap alanına belirtilen tutar kadar hatalı yansımakta, bu durum 2017 yılı mali tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemektedir. Kurumun konu ile ilgili uygulaması takip eden denetimlerimizde izlenecektir.

BULGU 3: Kesin Hesap Gelirleri ile Giderleri Arasında Oluşan Fazlalığın Büyükşehir Belediyesine Aktarılmaması

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Bütçe Gelirleri" başlıklı 23'üncü maddesinde, bağlı kuruluşların kesin hesaplarındaki gelirleri ile giderleri arasında oluşan fazlalık sonucu aktarılacak tutarlar büyükşehir belediyelerinin gelirleri arasında sayılmıştır. Kesin hesabın düzenlenmesine ilişkin hükümler ise Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 40 ve 41'inci maddelerinde düzenlenmiştir. Buna göre, Bütçe Gider Kesin Hesap Cetvel toplamı ve Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetvel toplamı arasında oluşacak olumlu farkın yukarıda belirtilen hüküm gereğince Kocaeli Büyükşehir Belediyesine aktarılması gerekir. Bu husus 2014 yılı Kocaeli Büyükşehir Belediyesi denetim raporunda da işlenmiştir.

Kurumun 2008 yılından 25.872.164,48 TL, 2012 yılından 2.318.725,46 TL, 2013 yılından 77.831.262,28 TL ve 2015 yılından 12.306.749,42 TL olmak üzere toplam 118.328.901,64 TL kesin hesap gelir fazlası olduğu halde bu tutarın Kocaeli Büyükşehir Belediyesine aktarılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; özetle, Kurumun yıllar itibariyle oluşan gelirleri ile giderleri arasındaki olumlu fark olan toplam 118.328.901,64 TL'lik kesin hesap gelir fazlasının 17.05.2018 tarih 67397 sayılı Makam oluru ile ilgili Kuruma ödenmek üzere muhasebeleştirildiği belirtilmektedir.

Sonuç olarak; Kurum cevabında, söz konusu 118.328.901,64 TL'lik gelir fazlasının ilgili Kuruma ödenmek üzere muhasebeleştirildiği belirtilmekte ve cevaba ekli 30.04.2018 tarih ve 6860 no.lu ödeme emri belgesinden bu işlemin gerçekleştirildiği görülmüş ise de bulgu konusu işlem "Faaliyet Hesapları" hesap alanına belirtilen tutar kadar hatalı yansımakta, bu durum 2017 yılı mali tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemektedir. Kurumun konu ile ilgili uygulaması takip eden denetimlerimizde izlenecektir.

BULGU 4: Kiraya Verilen Taşınmazın Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 990-Kiraya verilen duran varlıklar hesabının işleyişinin açıklandığı 475'inci maddesinde, bu hesabın bilançoda kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmektedir. Aynı

Yönetmeliğin 476'ncı maddesinde ise kiraya verilen duran varlıkların, kayıtlı değerleri üzerinden 990 no.lu hesaba borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Bu düzenlemeye karşın 23.10.2017 tarih ve 47874462-756.02-E.116699 no.lu Yönetim Kurulu Kararı ile kiraya verilen 5.710.640,00 TL değerindeki Kartepe İlçesi Köseköy Mahallesi Mollahasan mevki 546 ada 7 no.lu parseldeki büz fabrikası binasının 990 no.lu hesaba kaydedilmediği görülmüştür. Söz konusu binanın bu hesaba kaydedilerek kiralama işlemi süresince bu hesaba izlenmesi gerekir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, kiraya verilen söz konusu taşınmazın kiraya verme işleminin 5.710.640,00 TL bedel üzerinden 31.01.2018 tarihli ve 1829 no.lu muhasebe işlem fişiyle 990-999 no.lu hesaplara kaydedildiği belirtilmektedir.

Sonuç olarak; Kurum cevabında, bulgu konumuzun 31.01.2018 tarihli ve 1829 no.lu muhasebe işlem fişiyle düzeltildiği görülmüş ise de 990 ve 999 no.lu hesaplarına ilişkin bulgu konusu hata "Nazım Hesaplar" hesap alanına bulguda belirtilen tutar kadar eksik yansımakta, bu durum 2017 yılı mali tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemektedir. Kurumun konu ile ilgili uygulaması takip eden denetimlerimizde izlenecektir.

BULGU 5: Kuruma Ait Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Kamu İdarelerine ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin cins tashihlerinin yapılması hususunun açıklandığı 10'uncu maddesinde "*Kamu idareleri; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, tapu kayıtlarında cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.*

Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır." denilmektedir.

Bu hükme rağmen Kurum mülkiyetindeki taşınmazların bir bölümü tapu kayıtlarında halen arazi ve arsa olarak görünmekte ancak halen üzerinde muhtelif yapılar bulunmakta ve kullanılmaktadır. Taşınmazların fiili durumunun ile tapuda kayıtlı durumunun uygunluğu

açısından cins tashihi gerektiren durumlarda bu duruma ilişkin gerekli işlemlerin yapılması gerekir. İl Kadastro Müdürlüğüyle konu ile ilgili şifahi görüşmeler yapıldığı ancak halen bu konuda resmi bir girişimde bulunulmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; özetle, Konu ile ilgili olarak, Kurum tarafından, Başiskele Şube Müdürlüğü Hizmet Binası yapımı amacıyla kamulaştırılmış Başiskele ilçesi, Ş.Döngel Mahallesi 268 ada 1 no.lu parsel; Başiskele Şube Müdürlüğü Şantiye Alanı için devir alınmış Başiskele ilçesi, Ş.Döngel Mahallesi 191 ada 3 ve 268 ada 7 no.lu parseller; Gölcük Şube Müdürlüğü Şantiye Alanı amacıyla kamulaştırılmış Gölcük İlçesi, Örcün Mahallesi 286 no.lu Parsel üzerindeki taşınmazların cins değişikliği yapılması amacıyla 18.10.2017 tarih ve 19681 sayılı yazı ile Kocaeli Kadastro Müdürlüğüne başvuruda bulunduğu, başvuruya henüz cevap verilmediği, şifahi görüşmelerde, kamulaştırma yolu ile alınacak taşınmazların kadastro kontrolü sırasında hazırlanan beyanname aşamasında cins değişikliği yapılabileceği, geçmiş dönemlerde alınan tapular için ise cins değişikliği açısından işlem yapılamayacağı ifade edildiği, bu nedenle, geçmiş yıllardaki tapular için cins değişikliği sürecinin devam ettirilemediği, yeni yapılacak kamulaştırma ve devir işlemlerinde cins değişikliği gerekiyor ise, tescil aşamasında buna dikkat edildiği, geçmiş yıllarda kamulaştırılmış ya da devir alınmış taşınmazların cins değişikliği işleminin çözümü açısından ilgili kurumlar ile çözüm üretilebildiği takdirde işlemlere devam edileceği belirtilmektedir.

Sonuç olarak; Kurum savunmasında bazı taşınmazlar için yazılı başvuru yapıldığı, Kurum cevabı ekinde gönderilmeyen bu yazıya cevap verilmediği ve şifahi görüşmeler yapıldığı belirtilmesine karşın, sorunun şifahi olmaktan çok resmi yazışmaların takibi suretiyle çözülmesi ve söz konusu yazıya dahil edilen üç taşınmazın dışında benzer durumdaki tüm taşınmazların bu yazışmaya dahil edilmesi gerektiği, bulguda belirtilen Yönetmeliğin 10'uncu maddesi karşısında geçmiş dönemde alınan tapular için cins değişikliği yapılamamasının kabul edilemeyeceği, gerçek durumun tapuya yansımaları gerektiği değerlendirilmektedir. Bulgu konusu işlemlerin tamamlanmaması "Maddi Duran Varlıklar" hesap alanına hatalı yansımakta, bu durum 2017 yılı mali tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemektedir. Kurumun konu ile ilgili uygulaması takip eden denetimlerimizde izlenecektir.

BULGU 6: Yapım İşi İhalesinde Rekabete Aykırı Kiralama Yapılması

Kurum tarafından 19.07.2017 tarihinde 2017/275568 ihale kayıt numaralı Körfez İçme Suyu Kanalizasyon ve Yağmur Suyu Hattı İnşaatı İşi 84.741.041,41 TL bedelle ihale edilmiştir. 23.10.2017 tarih ve 47874462-756.02-E.116699 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile de Kartepe İlçesi Köseköy Mahallesi Mollahasan Mevkii 546 ada 7 no.lu parseldeki büz fabrikası, ihale konusu işte kullanılacak beton ve baca elemanlarının üretilmesi için yükleniciye kiralanmıştır.

Bu yönetim Kurulu Kararında, kiralamaya Kurumun İhale Yönetmeliğinin Ek 1'inci maddesi dayanak gösterilmiştir. Bu maddede *“Aşağıda sayılan işler Genel Kurul veya Yönetim Kurulunca verilen yetki sınırlarına uyulmak kaydıyla; Yönetmelik hükümlerine ve ihale usullerine tabi olmaksızın, ilgili birimlerinin kıymet takdiri ve hazırlayacakları protokol üzerine Genel Müdürlük makamının teklifi ve Yönetim Kurulunun kararı ile yapılabilir.*

Ayrıca bu nitelikteki işlerin tabi olduğu diğer mevzuat hükümleri saklı olup ilgili mevzuatındaki hükümleri uygulamaya Yönetim Kurulunun kararı üzerine ilgili birim yetkilidir.

a) Kocaeli Büyükşehir Belediyesi, bağlı kuruluşları, mahalli idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarından gelen talepler üzerine bu kurum ve kuruluşlara yapılacak taşınır ve taşınmaz malların satış, trampa, sınırlı ayni hak tesisi ve kiraya verme işleri.

b) İdari şartnamelere hüküm konulmak şartıyla İdare yüklenicilerinin veya (a) bendinde sayılan kuruluşların yüklenicilerinin ihtiyacı olan geçici şantiye veya çalışma sahalarına ilişkin taşınmaz kiralama talepleri üzerine; işin kesin kabul süresini geçmemek üzere yüklenicilerine yapılacak belirli süreli kiraya verme işleri.” hükmü yer almaktadır.

Görüldüğü üzere Yükleniciye böyle bir kiralama yapılabilmesi için söz konusu işin şartnamesine ihale üzerinde kalacak istekliye bu kiralamanın yapılabileceğine ilişkin hüküm konulması gerekir. Aksi halde, Yüklenicinin üretim maliyetlerini düşürücü nitelikteki bu kiralama nedeniyle, rekabet diğer istekliler aleyhine bozulmuş olacaktır.

Bu işe ait Özel ve Teknik Şartnamenin 9'uncu maddesinde *“Yüklenici yer teslim tarihinden itibaren 30 (otuz) takvim günü süre içerisinde boru fabrikasını kuracağı şantiye sahasının tanzimi, şantiye binalarının yapımı ve sözleşme ekinde yer alan birim fiyat tarifleri*

kitabında özellikleri belirtilen (K) sınıfı B tipi lastik contalı buhar kürlü beton veya betonarme borular ile buhar kürlü entegre contalı beton veya betonarme kanalizasyon boruları (muflu veya lamba zıvanalı), buhar kürlü prefabrik muayene bacası gövde ve taban elemanları, buhar kürlü prefabrik parsel bacası gövde ve taban elemanlarına ait fabrikanın kurulmasını temin edecektir. Fabrika kurma süresi işin süresine dahildir.” denilmektedir. Bu hükümden görüldüğü üzere Şartnameye, ihaleyi alacak istekliye Kuruma ait büz fabrikasının kiralanabileceğine ilişkin bir hüküm konulmamıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 5’inci maddesindeki “İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur...” hükmü ve Kurumun İhale Yönetmeliğinin 5’inci maddesindeki “Bu yönetmeliğin yürütülmesinde, açıklık ve rekabetin sağlanması esastır.” hükmü gereğince ihalelerde isteklilere gerek ihale öncesinde gerekse sonrasında avantajlı durumlar yaratılmaması, Kuruma ait taşınmazın kiralanması gibi hususların önceden şartnamelere konulması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle, söz konusu binanın/büz fabrikasının; tasfiye edilmesi sürecinin mezkur ihaleden çok önce başlatıldığı, içindeki üretim araçlarının/mekanik aksamının tamamının hurda olarak satıldığı, daha sonra satılması düşünülen binanın 2016 yılında satışından vazgeçilerek üçüncü kişilere kiralanması düşünüldüğü ve bu çerçevede Kıymet Takdir Komisyonu tarafından kira bedelinin takdir edildiği ancak daha sonra kiralanması düşüncesinden de vazgeçildiği ve satışının tekrar gündeme geldiği, ayrıca söz konusu işe ait Özel ve Teknik Şartnamenin 9’uncu maddesinde bahsedilen imalatları yapabilecek bir teknik donanımına da sahip olmadığı, satışı düşünüldüğü için söz konusu ihale sürecinde gündeme gelmeyen fabrikanın kiralanmasının isteklinin, ihale tarihinden sonra 06.10.2017 tarihli talebi üzerine Kurum İhale Yönetmeliği Ek 1’inci Madde kapsamında ve 2560 Sayılı Kanununun 9’uncu maddesinin (1) bendi gereğince 23.10.2017 tarih ve 281 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile yapıldığı, bu nedenlerden dolayı söz konusu kiralama işleminin yapılabileceği söz konusu ihalenin şartnamesinin hazırlanması aşamasında mümkün olmadığı, dolayısıyla ihalede istekliye ihale öncesinde avantajlı bir durum yaratılmasından bahsedilemeyeceği, 2016 yılındaki kiralamaya esas tahmini kira bedelinin 27.424,00 TL/ay olduğu, mevcut kiralamada bu tutarın Türkiye İstatistik Kurumu katsayıları kullanılmak suretiyle güncellendiği, kira bedeli açısından istekliye ihale sonrasında avantajlı bir durum

yaratılmadığı, kira bedelinin Kurumun lehine olduğu belirtilmektedir.

Sonuç olarak; Kurum cevabında her ne kadar söz konusu büz fabrikasının kira bedelinden söz edilmekte ise de bulgumuzda bu husus işlenmemiş bu taşınmazın bedelsiz olarak kullandırıldığı veya kira bedelinin düşük olduğu iddia edilmemiştir. Bulgumuzda belirtildiği üzere söz konusu işe ait Özel ve Teknik Şartnamenin 9'uncu maddesinde imalathanenin Yüklenici tarafından kurulacağı belirlenmiştir. İstekliler de bunu dikkate alarak teklif vermişlerdir. Kurum cevabında, söz konusu taşınmazın kiralanması veya satılması konusunda İdarenin kararsız kalması dışında, Kurum İhale Yönetmeliğinin Ek 1'inci maddesine aykırı kiralama yapılmasına bir gerekçe sunulmamaktadır. 2560 Sayılı Kanunun 9'uncu maddesinin (1) bendi, 10 yıldan az süreli kiralamalarda Yönetim Kurulunun Genel Müdüre yetki vermesiyle ilgili olup bulgumuzda bunun hilafına bir husus yer almamaktadır. Kurum cevabında, kiralamanın ihaleden sonra, 23.10.2017 tarihindeki Yönetim Kurulu Kararı ile yapıldığından dolayı bu ihalenin şartnamesine hüküm konulmadığı belirtilmiş ise de, tam da bu sebeple kiralamanın yapılmaması gerekirdi.

Mezkur kiralama, Yüklenicinin üretim maliyetlerini düşürücü nitelikte olması nedeniyle rekabet diğer istekliler aleyhine bozulmuş olmaktadır. Kurumun gelecekte yapacağı benzer kiralamalarda ilgili şartnameye hüküm konulması, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 5'inci, Kurumun İhale Yönetmeliğinin 5'inci ve Ek 1'inci maddelerine uygun hareket edilmesi gerekir. Kurumun bu husustaki uygulaması takip eden denetimlerimizde izlenecektir.

BULGU 7: Sayıştay İlamlarında Yazılı Kesinleşmiş Tazmin Tutarlarının Bir Kısımının Tahsil Edilmemesi

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 53'üncü maddesi uyarınca Sayıştay ilamlarının kesinleştikten sonra 90 gün içerisinde yerine getirilmesi gerekmekte olup ilam hükümlerinin yerine getirilmesinden kamu idarelerinin üst yöneticileri sorumludur.

Diğer taraftan aynı Kanun'un 9'uncu maddesinde, hesabı bu Kanun hükümlerine göre zamanında ve tam olarak vermeyen sorumlular veya diğer ilgililer ile Sayıştay denetimine giren kamu idareleri görevlilerinden, denetleme ve yargılama sırasında, istenilen her çeşit bilgi, belge ve defterleri vermeyen ve denetleme ve yargılamayı güçleştirenlerin aylıklarının, Sayıştayın istemi üzerine ilgili kamu idarelerince, hesabı veya istenen bilgi, belge ve defterleri

eksiksiz verinceye kadar yarım olarak ödeneceği, yarım aylık kesilmeye başlandığı tarihten itibaren muhasebe yetkililerinin en çok üç ay, diğer görevlilerin ise Sayıştayca belli edilen süre içinde yine hesabı veya istenilen bilgi, belge ve defterleri vermez veya denetleme ve yargılamayı güçleştiren sebepleri ortadan kaldırmazlarsa, bu defa ilgili kamu idarelerince mevzuatındaki usule göre görevden uzaklaştırılarak haklarında gerekli soruşturma veya kovuşturmanın yapılacağı, Sayıştay ilamlarının infazını izlemeyen ve gereklerini yerine getirmeyenler hakkında da bu şekilde işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, aşağıda ayrıntısı görüldüğü üzere muhtelif yıllara ait toplam 17.389,23 TL kesinleşen tazmin hükmünün 31.12.2017 tarihi itibarıyla ilgililerden tahsil edilmediği görülmüştür.

Yılı	Tutar (TL)
2007	6.359,08
2008	4.935,85
2009	5.619,06
2012	475,24
Toplam	17.389,23

Kamu idaresi cevabında; özetle, Kurumun 2007, 2008, 2009 ve 2012 yıllarına ilişkin hesap ve işlemlerinin yargılanması sonucunda sorumlular adına tazmin hükmedilen tutarların önemli bir bölümünün tahsil edildiği, kalan tutarın tahsil edilmesine yönelik çalışmaların da devam ettiği belirtilmektedir.

Sonuç olarak; Sayıştay ilamlarında yazılı kesinleşmiş tazmin tutarlarından, 2017 yılı içerisinde bir kısmının tahsil edildiği, bir kısmı için de hukuki işlem başlatıldığı anlaşılmış olup zamanaşımı süreleri de göz önünde bulundurularak henüz tahsil edilmeyen tutarların bir an önce tahsili sağlanmalıdır. Kurumun Sayıştay ilamlarının infazı ile ilgili uygulaması takip eden denetimlerimizde izlenecektir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

BİLANÇO (TL)									
	AKTİF	2015	2016	2017		PASİF	2015	2016	2017
100.	Kasa Hesabı	74,86	9.922,86	203.809,50	300.	Banka Kred. Hesabı	-	-	-
102.	Banka Hesabı	12.229.818,70	7.997.722,33	1.674.857,28	303.	Kamu İdarel.Mali Borçl.Hes.	-	-	-
103.	Ver.Çekler ve Gön.Em.Hes.	- 11.989.924,83	- 6.544.248,84	- 60.594,86	320.	Bütçe Emanetleri Hes.	72.106.253,52	73.177.468,54	94.992.911,77
104.	Proje Özel Hes.	86,42	39.617,16	-	330.	Alınan Depoz. ve Temin. Hes.	72.466.343,86	80.395.697,32	91.839.217,39
105.	Döviz Hesabı	-	-	-	333.	Emanetler Hes.	10.366.468,35	10.146.303,69	9.993.587,76
106.	Döviz Gön.Em. Hes.	-	-	-	360.	Ödenecek Verg. Ve Fonlar Hes.	2.880.303,63	3.634.552,21	6.165.095,97
108.	Diğer Hazır Değerler H.	-	-	-	361.	Ödenecek Sos. Güv. Kesint. Hes.	2.291.618,38	1.083.093,04	780.106,05
109.	Banka Kredi Kartlarınd. Alac. Hesabı	1.066.184,82	1.595.191,10	2.821.009,70	362.	Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hes.	1.343.958,94	1.609.527,31	1.690.125,79
120.	Gelirl. Alacaklar Hesabı	60.284.299,66	57.941.665,50	27.098.013,44	363.	Kamu İdarel. Payları Hes.	279.144,67	1.323.068,65	1.872.911,27
121.	Gelirl.Takipl.Alacaklar	-	-	42.417.550,80	368.	Vadesi Geçmiş Ertelen.veya Taks. Vergi ve Diğer Yükümlülükl. Hes.	207.910,01	10.067.741,72	4.557.706,26
122.	Gelirl.Tecilli ve Teh. Alac.	364.247,10	390.940,67	5.192.753,49	372.	Kıdem Tazm.Karşılığ. Hes.	-	-	-
126.	Verilen Dep.ve Tem. Hes.	558.714,09	590.531,78	729.236,00	391.	Hesaplanan KDV Hesabı	-	-	-
132.	Kurum. Ver. Borçl. Alacaklar Hes.	-	-	-	397.	Sayım Fazlaları Hes.	-	-	-
140.	Kişilerden Alac. Hes.	1.775.584,44	13.004.251,87	7.786.461,72	400.	Banka Kredileri Hes.	272.485.938,91	270.355.566,68	277.501.419,95
150.	İlk Madde ve Malzemeler	24.352.146,16	41.483.448,57	50.216.665,23	403.	Kamu İdarelerine Mali Borçlar H.	128.188.387,95	100.516.505,15	4.662.293,01
157.	Diğer Stoklar Hes.	-	-	4.004.569,99	472.	Kıdem Tazm.Karşılığ. Hes.	47.621.094,43	83.559.020,34	76.836.398,96
160.	İş Avans ve Kredileri H.	2.082.501,67	1.883.836,75	-	480.	Gelecek Yıllara Ait Gelirler H.	150.000,95	-	-
161.	Pers. Avans. Hesabı	-	-	-	500.	Net Değer Hes.	- 80.315.448,46	- 75.799.465,44	521.866.122,20
162.	Bütçe Dışı Avans ve Krediler H.	697.132,91	623.169,96	949.341,24	522.	Yeniden Değerl.Farkları Hes.	-	-	-
165.	Mahs.Dön.Ak.Avans ve Kred.H.	3.829.377,77	3.197.446,27	3.103.299,32	570.	Geçmiş Yıllar Olumlu Faal. Sonuçl. Hes.	317.609.226,03	444.760.894,16	541.373.377,68
190.	Devreden KDV Hes.	16.632.813,02	29.467.500,81	42.329.895,31	580.	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faal. Sonuçl. Hes.	-	-	-
191.	İndirilecek KDV Hes.	-	-	-	590.	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	127.151.668,13	193.085.464,17	338.956.243,37

197.	Sayım Noks. Hes.	8.724,32	10.293,07	13.243,07					
222.	Gelirl.Tec.Teh. Alac.Hes.			445.019,98					
250.	Arazi ve Arsalar Hes.	59.875.811,94	69.341.337,51	586.712.948,91					
251.	Yeraltı ve Yerüstü Düz.H.	883.627.490,40	975.181.813,92	1.094.190.294,47					
252.	Binalar Hes.	18.929.175,51	22.546.783,01	81.062.584,68					
253.	Tesis, Makine ve Cihazlar	18.052.588,99	27.919.130,40	34.187.641,41					
254.	Taşıtlar Grubu	5.705.172,32	5.853.448,24	5.960.605,55					
255.	Demirbaşlar Grubu	8.764.710,66	12.252.238,26	13.556.281,93					
257.	Birikmiş Amort Hes.(-)	- 237.828.757,36	- 284.295.831,79	- 298.455.851,22					
258.	Yapılmakta Olan Yat.Hes.	105.504.604,80	216.934.621,04	265.636.322,62					
260.	Haklar Hesabı	12.081.066,46	13.182.785,47	15.058.823,57					
264.	Özel Maliyetler Hes.	1.157.247,75	1.479.644,12	1.494.533,07					
268.	Birikmiş Amort.Hes.(-)	- 13.238.314,21	- 14.662.429,59	- 16.538.467,69					
294.	Elden Çıkarıl. Stokl. Ve Maddi Dur Varl.Hes.	310.290,93	490.607,09	1.296.668,92					
299.	Birikmiş Amort. Hes.(-)	-	-	-					
Aktif Toplam		974.832.869,30	1.197.915.437,54	1.973.087.517,43	Pasif Toplam		974.832.869,30	1.197.915.437,54	1.973.087.517,43
NAZİM HESAPLAR									
AKTİF		2015	2016	2017	PASİF		2015	2016	2017
906.	Mahsup Dön. Aktar.Öd. Hes.	8.177.246,72	7.549.791,22	7.465.800,40	907.	Mahs.Dönem.Aktar.Ödenek.Hes.	8.177.246,72	7.549.791,22	7.465.800,40
910.	Teminat Mekt. Hes.	71.399.186,28	80.337.117,99	114.076.072,48	911.	Tem.Mekt.Emanetl.Hes.	71.399.186,28	80.337.117,99	114.076.072,48
912.	Kişilere Ait. Menk.Kıy.Hes.	-	-	-	913.	Kişilere Ait Menk.Kıy.Emanetl.H.	-	-	-
920.	Gider Taah. Hes.	-	-	290.054.867,04	921.	Gider Taah.Karş.Hes.	-	-	290.054.867,04
948.	Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hes.	-	-	1.318.308,30	949.	Başka Biriml.Adına İzlenen Alacak Emanetl. Hes.	-	-	1.318.308,30
Toplam		79.576.433,00	87.886.909,21	412.915.048,22	Toplam		79.576.433,00	87.886.909,21	412.915.048,22

